

15.1.2016

Ympäristöministeriö

Lausunto soidensuojelutyöryhmän loppuraportista

Ympäristöministeriö asetti 4.9.2012 soidensuojelun täydennysohjelmaa valmistelevalle työryhmälle, joka otti nimekseen soidensuojelutyöryhmä. Työryhmän toimikausi oli 4.9.2012–30.9.2015. Työryhmän tehtävänä oli määrittää luonnonarvoiltaan valtakunnallisesti merkittävät suot sekä tehdä ehdotus tällaisten kohteiden valinnasta ja rajaamisesta erilaisiin suojelukeinoin toteutettavaksi.

Koska soidensuojelun suurin täydennystarve kohdistuu eteläisen Suomen soihin, valtionmailla tapahtuvan suojelun lisäksi työryhmä esittää vapaaehtoisten suojelutoimien kohteeksi ensi vaiheessa 10 eteläisimmän ELY-keskuksen (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen) alueella sijaitsevien, selvityksissä valtakunnallisesti arvokkaiksi todettujen soiden yksityismaita. Yksityismaihin luetaan tässä myös yhtiöiden ja erilaisten yhteisöjen omistamat maat. Joko kokonaan tai osittain yksityisomistuksessa olevia, valtakunnallisesti arvokkaiksi todettuja soita on edellä mainittujen ELY-keskusten alueella yhteensä 610 ja yksityismaan suoalaa näillä soilla on yhteensä noin 50 000 ha. Työryhmän ehdotuksessa on lueteltu ne Etelä-Suomen suot, jotka työryhmä on arvioinut selvitysaineistostaan valtakunnallisesti arvokkaimmiksi. Näiden suokohteiden joukkoon kuulumisen ei valtionmaita lukuun ottamatta aiheuta niiden maanomistajille uusia maankäyttöä rajoittavia oikeusvaikutuksia.

Työryhmä esittää maakuntaliitoille seuraavia edistämistoimia:

- Edistetään suoluonnon suojelua ja soiden muiden arvojen turvaamista maakuntakaavoituksella sekä kuntakaavoituksella ottaen huomioon toteutusresurssit ja maanomistajien näkemykset. (Vastuutahot: YM, maakuntien liitot, kunnat)
- Pyritään monipuolistamaan soiden laadullisten merkitysten käsittelyä kaavoituksessa; erityisesti otetaan huomioon taajamarakenteen läheiset pienkohteet. (Vastuutahot: YM, maakuntien liitot, kunnat)
- Otetaan kaavoituksessa huomioon soiden ennallistamisen ja turvetuotannon suopohjien jälkikäytön mahdollisuudet luonnon monimuotoisuuden parantamisessa. (Vastuutahot: YM, maakuntien liitot, kunnat)

15.1.2016

LAUSUNTO

Etelä-Karjalan maakunnassa on soita lähtökohtaisesti vähän ja niistäkin on yli 80% ojitettu. Vesitaloudeltaan kokonaan koskemattomia soita ei juurikaan ole. Lappeenrannan Konnunsuo on ollut aikoinaan maamme eteläosan suuriin suo, mutta se on viimeksi kuluneen vuosisadan aikana muokattu pelloksi ja turvetuotantoon. Alkuperäistä Konnunsuota on luonnontilaisena jäljellä noin 130 ha. Se on valtion omistuksessa ja on lajissaan ainoa, sillä valtion maita on maakunnassa ylipäättään hyvin vähän, mikä seikka selittää osin maakunnan alhaista suojelualuepinta-alaa.

Työryhmä ehdottaa täydennyssuojeluun Etelä-Karjalan osalta 48:tä uutta suoaluetta yhteispinta-alaltaan 2 058 ha. Maakuntakaavassa on soidensuojelun perusohjelman (1981) alueet merkitty suojelualueiksi (SL). Maakuntakaavoituksen eri vaiheissa soidensuojelualueita on lisätty liiton omiin inventointeihin perustuen siten, että vahvistetussa maakuntakaavassa on nyt täydennyssuojeluun ehdotetuista alueista mukana jo 13 (yht. 885 ha eli 43 %) erilaisin suojeluun tähtäävin aluemerkinnoin:

6017 Hämmänauteensuo (SL)	Lappeenranta
6024 Haisevasuo (SL) + Tupasaari (MY)	Luumäki
6045 Lapinlammensuo (SL)	Rautjärvi
6053 Kallioniemensuo - Kurvansuo (SL)	Parikkala
6055 Suurisuo (SL)	Parikkala
6067 Kynskaivo (SL)	Rautjärvi
6023 Pyhäniemensuo (MY)	Lappeenranta
6025 Lautjärvi (MY)	Lemi
6027 Suuri Aittosuo (MY)	Luumäki
6047 Lakiasuo (MY)	Luumäki
6062 Kummunlampi (MY)	Parikkala
6091 Joutsenonkankaan raviinisuot (MY)	Lappeenranta
6051 Luteenjärvi (s / W)	Lappeenranta

Työryhmän loppuraportin ja maakuntakaavan alueiden rajaukset ja siten pinta-alatkin saattavat poiketa hieman toisistaan.

15.1.2016

Edellä mainittujen soiden lisäksi maakuntakaavassa on 3 suota suojelutavoittein:

Noidansuo (MY)
Monnonsuo (MY)
Talkoosuo (MY)

Luumäki
Lappeenranta
Taipalsaari

6029 Suurisuo - Viidanpäänsuota (suunnittelutyössä on käytetty nimeä Kempin Suurisuo) on kolme kertaa ehdotettu valmisteluvaiheessa maakuntakaavaan (ja aiemmin seutukaavaan), mutta ehdotuksesta on luovuttu maanomistajan jyrkän vastustuksen vuoksi. Mainittu suo on jäljellä olevista luonnontilaisista yhtenäisistä suokokonaisuuksista maakunnan suurin (241 ha).

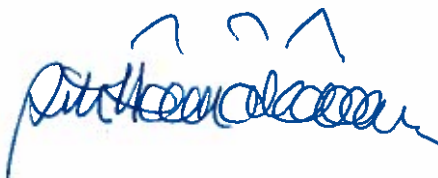
Maakuntakaavaa laadittaessa keskusteltiin ELY -keskuksen (KASELY) edustajien kanssa suoalueita koskevista aluemerkinnoista; SL -merkintää ei hankintamäärärahojen puuttuessa voitu käyttää, vaan päädyttiin MY -merkintään. Luo -merkintää ei haluttu tulkintaongelmien takia käyttää. Jatkossakaan tilanne ei ole sen kummoisempi, koska hankintamäärärahoja on leikattu entisestään. Osa työryhmän ehdottamista täydennysalueista - metsäiset suot - kuulunevat METSO -ohjelman piiriin. Niiden suojelua on maakuntakaavoituksen keinoin mahdoton ohjata, koska METSO:n keskeisenä periaatteena on vapaaehtoisuus ja maanomistajan oma aloitteellisuus suojeluasiassa.

Etelä-Karjalan liiton omien selvitysten mukaan suojelun arvoisia soita ovat ehkä vielä esimerkiksi Porrassuo - Kylmäkorpi, Hautasuo ja Veteläsuo Lappeenrannassa. Maakuntakaavassa ne sijaitsevat tällä hetkellä ns. valkealla alueella.

Turvealueet kaikkienensa (suojaus, turvetuotanto jne) tullaan tarkastelemaan maakuntakaavan laadinnan seuraavassa vaiheessa.

Matti Viialainen
maakuntajohtaja

Arto Hämäläinen
ympäristöpäällikkö

